

Laudatio

cu prilejul decernării titlului academic de
Doctor Honoris Causa
domnului

Dr. Marius - Ioan Piso

Stimate Domnule

Dr. Marius-Ioan Piso,

Stimați membri ai Senatului

Universității POLITEHNICA din București,

Distinși Oaspeți,

Doamnelor și Domnilor,

Este o onoare și o mare plăcere să prezint astăzi, în numele
Comisiei de Analiză instituită de Senatul Universității
POLITEHNICA din București, acest Laudatio pentru Domnul
Marius-Ioan Piso

Dr. Marius-Ioan Piso este personalitatea de vârf a cercetării
spațiale din România, președintele Agenției Spațiale Române
(ROSA) din 1998 și profesor angrenat în cercetarea științifică în
cadrul Institutului de Științe Spațiale.

Este doctor în fizică al Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași din 1994. În 1999 a absolvit Colegiul Național de Apărare din București.

Din 1990 s-a implicat în crearea Agenției Spațiale Române și a devenit primul director executiv al acesteia în 1995. Din 2004 a fost numit Președinte și Director Executiv.

Lucrările sale științifice s-au concentrat pe radiația gravitațională și pe continuum-ul spațiu-timp. A realizat o primă lucrare de diplomă în domeniul radiației gravitaționale (coordonator Zoltan Gabos, 1981), urmată de publicarea a două lucrări despre sursele de radiație gravitațională (referent Edoardo Amaldi, 1983) care sunt în prezent incluse în bazele de date ale NASA. A derulat și coordonat cercetări în gravitație și astrofizică atât teoretică, cât și experimentală și a coordonat un program de cercetare la nivel național, care a inclus grupuri din principalele universități și institute de cercetare, program care a generat primele elemente ale Agenției Spațiale Române.

A susținut teza de doctorat în domeniul structurilor de spațiu-timp cu aplicații în teorii de câmp (Janos Gottlieb, Radu Miron, Ion Cotăescu, Nicolae-Ionescu Pallas, 1994), propunând o

structură matematică care validează teoria relativității și care este utilizabilă în simulările computaționale.

De asemenea, a desfășurat activitate de cercetare științifică și inginerie tehnologică în domeniul senzorilor inerțiali pentru accelerație, vibrații și măsurarea mișcării. A dezvoltat principii de măsură noi și a realizat senzori de foarte înaltă performanță (accelerometre, inclinometre, gradiometre dinamice) pentru care s-au utilizat și dezvoltat clase noi de nanofluidice magnetice.

Realizările în domeniu au fost protejate de mai mult de 20 de patente proprii naționale și internaționale și sunt citate ca lucrări de referință (1986-2001).

În anul 1999 a absolvit seria a VIII-a a Colegiului Național de Apărare cu o lucrare în domeniul tehnicilor spațiale pentru managementul dezastrelor. A orientat activitatea proprie de cercetare spre sisteme spațiale globale. Începând cu 2006 a inițiat și conduce grupul de studii Space Systems as Critical Infrastructure din cadrul Academiei Internaționale de Astronautică, unde în prezent este membru titular (din 2007), membru în Comitetul de conducere (din 2008) și șef de secție (din 2015).

De-a lungul timpului, principalele activități ale domnului Marius Ioan Piso au fost:

Din punctul de vedere al cercetării pe plan național:

- șef de laborator (1988), cercetător științific (1983) în cadrul Laboratorului „Gravitație și tehnici de măsurat vibrații și accelerații”;
- a condus programul național de cercetări în gravitație cu aplicații industriale și speciale, în perioada 1988-1995;
- a propus și coordonat înființarea Institutului de Științe Spațiale (1990) prin fuziunea Centrului de Astronomie și Științe Spațiale cu Laboratorul Gravitație în cadrul Institutului de Fizică Atomică - ISS fiind în prezent institutul național reprezentativ pentru activitățile spațiale;
- a înființat și condus (2005) grupul de microsateliți în cadrul ISS - grup care a construit primul satelit românesc (2011) - în prezent Centrul de competență pentru microsateliți, atestat de ESA.

La Agenția Spațială Română (ROSA):

- a propus și coordonat înființarea Agenției Spațiale Române (1990, din 1995 aceasta având statutul de persoană juridică) fiind primul director executiv al ROSA și devenind

președintele ROSA (din 2004) după academicianul Virgiliu Nicolae Constantinescu (1993-1997) și G-ral dr.ing.

Dumitru Dorin Prunariu (1998-2004);

- a coordonat reorganizarea ROSA (în 1998) în forma care este funcțională și în prezent; a obținut pentru ROSA Ordinul Meritul Cultural pentru cercetare științifică în grad de ofițer (2015).

În cadrul Organizației Națiunilor Unite:

- conduce delegația României (din 2003) sau este delegat (din 1994) la Comitetul ONU pentru Utilizări Pașnice ale Spațiului Extraatmosferic (COPUOS);
- este ales președinte COPUOS - COmtee of the Planet Uses of Outer Space, pentru perioada 2020-2022;
- a participat la elaborarea studiilor și acțiunilor ONU pentru domeniile: NEO (obiecte periculoase în apropierea Terrei) și apărare planetară, microsateți, coordonare globală și regională, managementul dezastrelor;
- a coordonat și organizat conferințe ONU și seminarii (din anul 1999);

- a coordonat organizarea Conferinței regionale pentru Europa a conferinței mondiale la nivel înalt UISPACE III (1999).

In cadrul NATO:

- reprezentantul României în Comitetul Science for Peace and Security (din 2004);
- a participat la organizarea în cadrul RTO - Agenția pentru Cercetare și Tehnologie NATO a SSTAG - Space Science and Technology Advisory Group;
- a organizat în România prima întâlnire a experților RTO NATO în domeniul spațial (2006), unde s-au stabilit principalele direcții de acțiune NATO în domeniul spațial și s-au înființat grupe de acțiune care funcționează în prezent.

In cadrul International Academy of Astronautics (IAA):

- în anul 2007 a fost ales membru în Board of Trustees;
- din anul 2015 a fost ales șeful secțiunii IV din IAA;
- din 2008 conduce grupul de lucru IAA "Space systems as critical infrastructures";

- a promovat acceptarea a patru membri români în IAA (aceasta are 800 de membri titulari pe plan mondial);
- a organizat și coordonat manifestări științifice ale IAA - în principal în domeniul infrastructurilor spațiale critice - și a doua Conferință mondială de apărare planetară (Planetary Defense) în București (2011);

In cadrul GEO - Group on Earth Observations:

- reprezentant național din 2006; a coordonat organizarea, în România, a conferinței GEO - V la nivel ministerial (2008);
- este reprezentant național pentru COSPAR - Committee on Space Research, IAF - International Astronautical Federation - și pentru alte organizații.

De-a lungul timpului, domnul Marius Ioan Piso a primit următoarele Distincții speciale:

- Cavaler al Ordinului Național Serviciul Credincios (2003) și apoi în grad de Ofițer (2009);
- Doctor Honoris Causa al Universității de Vest Timișoara (2015), Universitatea Tehnică din Chișinău (2015);

- Asteroidul 10466, descoperit în anul 1981, a primit numele Marius-Ioan cu mențiunea “Marius-Ioan Piso (born 1954) is President of the Romanian Space Agency (ROSA) and a leading advocate for space research in Romania. Over two decades he orchestrated the process of Romania becoming a member of the European Space Agency”.

În activitatea domniei sale, dl Marius Ioan Piso s-a bazat foarte mult pe studenții și absolvenții Universității Politehnica din București. În ultima vreme, mai multe cadre didactice din cadrul UPB ocupă diverse funcții în cadrul Agenției Spațiale Române. Mai mult, acestea dețin și poziții de reprezentare a țării noastre în organismele spațiale internaționale.

Foarte multe mobilități finanțate de către Agenția Spațială Europeană au fost atribuite studenților Universității Politehnica din București, ca de altfel și foarte multe granturi finanțate de către această organizație.

În data de 18 iulie 2019, cu sprijinul domnului Marius Ioan Piso, Universitatea Politehnica din București, împreună cu Institutul de Științe Spațiale, a dezvelit o placă comemorativă cu ocazia

aniversării a 50 de ani de la aselenizarea primului echipaj uman pe lună.

De curând, Agenția Spațială Europeană a luat decizia ca primul incubator pentru entități de cercetare din Europa de Sud-Est să fie înființat în cadrul UPB, pe baza susținerii foarte puternice venite din partea Agenției Spațiale Române.

Luând în considerare aceste contribuții excepționale la progresul științelor spațiale, la excelența managementului Agenției Spațiale Române, precum și remarcabila sa viziune în astronautică, Senatul Universității POLITEHNICA din București este onorat să acorde distinsul titlu de Doctor Honoris Causa domnului Marius-Ioan Piso.